روزنامه اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی

سه‌شنبه ۹ دی ۱۴۰۴ ■ سال سی‌وچهارم ■ شماره ۹۵۷۷

سرمایه گذاری برای تولید

همشهری

صفحه آخر

■ صاحب امتیاز: مؤسسه همشهری
■ مدیر مسئول: محسن مهدیان
■ سردبیر: دانیال معمار
■ دبیر تحریریه: شهرام فرهنگی
■ معاونان سردبیر: علی عمادی، شاهین امین
■ مدیر فنی: حامد یزدانی
■ مدیر هنری: مهدی سلامی
■ دبیر عکس: امیر پناهپور

سیاسی و دیپلماتیک:
■ مدیر: حسین ارجلو
شهرنگار:
■ مدیر: پروانه بهرام‌نژاد
■ دبیر: مریم باقرپور
اقتصاد:
■ مدیر: حسین لطفی
■ دبیر: مریم موسی‌پور
تماشاگر:
■ مدیر: امیرمحمد یعقوب‌پور
■ دبیر: لیلی خرسند
گزارش:
■ مدیر: فهیمه طباطبایی

سرزمین من:
■ مدیر: سیده زهرا عباسی
■ دبیر: زهرا رفیعی
تندرستی:
■ مدیر: جواد نصرتی
■ دبیر: مریم سرخوش
سرنخ:
■ مدیر: جواد عزیزی
■ دبیر: محمد جعفری
دانستنیها:
■ مدیر: ساسان شادمان
■ دبیر: زهرا خلجی
محله:
■ دبیر: زکیه سعیدی

جامعه:
■ مدیر: مسعود میر
■ دبیر: فاطمه عسگری‌نیا
۲۴ (سینما و تلویزیون):
■ مدیر: سعید مروتی
■ دبیر: علیرضا محمودی
صفحه آخر:
■ دبیر: عیسی محمدی
سرگرمی:
■ دبیر: فرزام شیرزادی
طرح و گرافیک:
■ دبیر: محمدعلی حلیمی

■ **سردبیر آنلاین:** سید مجتبی صادقی
■ **معاونان آنلاین:** کامران بارنجی، حامد فوقانی
■ **مدیر محتوای تلویزیون:** اسماعیل سلطنت‌پور
■ **مدیر چندرسانه‌ای:** زهراسادات بهشتی
■ **مدیر پخش زنده:** امیرحسین محمددوست
■ **مدیر تولید تلویزیون:** الهه‌سادات بهشتی
■ **مدیر فضای مجازی:** محمدحسین امیری

صفحه‌آرا: علیرضا بهرامی

حافظ
مباش در پی آزار و هرچه خواهی کن
که در شریعت ما، غیر از این، گناهی نیست

■ حضرت امیر المؤمنین علی(ع):
سه خصلت موجب دوستی است: خوش خویی، مهربانی و فروتنی.

■ اذان ظهر: ۱۲:۰۷ ■ غروب آفتاب: ۱۷:۰۰
■ اذان مغرب: ۱۷:۲۰ ■ نیمه شب شرعی: ۲۳:۲۲
■ اذان صبح فردا: ۵:۴۴ ■ طلوع آفتاب فردا: ۷:۱۴

■ پذیرش آگهی: ۸۴۳۲۱۰۰۰
■ چاپ: همشهری
■ تلفن: ۴۸۰۷۵۰۰۰

■ توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
■ تلفن توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰
■ تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

■ دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، کوچه شهید سیدکمال قریشی، شماره ۱۴
■ کدپستی ۴۵۹۵۶-۱۹۶۶۶ ■ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۹۵/۵۴۴۶
■ تلفن: ۲۳۰۲۳۰۰۰، نمابر: ۲۲۰۴۶۰۶۷ ■ ارتباط با مشتریان: ۲۳۰۲۳۰۲۳

■ همشهری آنلاین: www.hamshahrionline.ir
■ سایت روزنامه: newspaper.hamshahrionline.ir

سوژه روز

گرافیتی، آری یا نه؟

گرافیتی یا همان دیوارنگاری، هنری است کهن که پیشینه آن به قرن‌ها پیش بازمی‌گردد؛ به زمانی که در غارها نخستین گرافیتی‌های جهان حک و انسان‌ها به کمک این هنر، افکار و اندیشه‌های خود را به یکدیگر منتقل می‌کردند.

اما این هنر مفهومی، شمشیری دولبه است؛ گروهی آن را مبتذل می‌دانند و معتقدند این خط‌خطی‌ها عصیانگرانه و خرابکارانه است و دیوارهای شهر را پریشان می‌کند و روح شهروندان را پریشان‌تر، اما در مقابل دسته‌ای معتقدند این هنر سازنده است و می‌تواند پیام‌هایی والا و انسانی را منتشر کند و اثری مثبت بر افکار و اندیشه‌های جامعه بگذارد. نمونه‌اش گرافیتی‌های یک هنرمند ناشناس در بریتانیاست که مردم او را به نام بنکسی می‌شناسند که در آثار گاه و بی‌گاهش با بهره‌گیری از زبان طنز، رفتار جامعه یا حاکمانش را نقد می‌کند. شاید یکی از راه‌های به‌رسمیت‌شناختن این هنر، خلق شاهکارهایی توسط هنرمندان این حوزه است تا چشم شهر، به هنر آنها عادت کند و آن را پذیرا باشد، حتی اگر این نقاشی دیواری، یک جوجه‌تیغی بازیگوش باشد که به یکی از دیوارهای رنگ و رو رفته شهر، رنگ و بویی تازه بخشیده باشد.

دور دنیا

رستورانی با میز چرخان

در رستورانی در شهر مک کامب ایالت می‌سی‌سی‌پی، تجربه‌ای متفاوت از غذا خوردن باعث شده افراد غریبه به دوستانی صمیمی تبدیل شوند. این رستوران که «دینر بل» نام دارد و تنها ۴ میز بزرگ و دایره‌ای دارد، با استفاده از سینی‌های گرد چرخان موسوم به «لیزی سوزان» غذا را به سبک خانوادگی سرو می‌کند. هر میز گنجایش بیش از ۱۵ نفر را دارد و در مرکز آن، سینی بزرگی قرار گرفته که با بشقاب‌های پر از غذا پر شده و به‌صورت چرخشی بین مهمانان می‌چرخد.

صاحب رستوران، «آندره دیویس» می‌گوید در طول سال‌ها شاهد بوده که مشتریانی از ملیت‌ها و پیشینه‌های مختلف، از جمله گردشگران اروپایی، کارگران، گروه‌های مذهبی و حتی بازیگران و هنرمندان در کنار هم نشسته و ارتباطی دوستانه برقرار کرده‌اند. او می‌گوید: «افرادی را دیده‌ایم که هیچ وجه اشتراکی با هم نداشته‌اند جز میزی که دور آن نشسته بودند.» وین دایسون، مشتری قدیمی رستوران، می‌گوید در طول ۴۰ سال حضورش در این مکان با افراد زیادی از سراسر کشور آشنا شده و دریافته که «اکثر مردم، انسان‌های خوبی هستند». او و همسرش اخیرا در یک ناهار با گروهی غریبه آشنا شدند و چنان صمیمی شدند که گویی سال‌هاست یکدیگر را می‌شناسند.

جاستین مونیستره که برای جشن فارغ‌التحصیلی خواهرش به رستوران آمده بود، پس از صرف غذا، صاحبان رستوران را «مامان» و «بابا» خطاب می‌کرد. او گفت: «امروزه مردم کمتر با هم صحبت می‌کنند. همه‌چیز از طریق پیام یا تلفن است. این نخستین باری بود که در یک وعده غذایی، هیچ‌کس گوشی‌اش را بیرون نیاورد.»

این سبک غذاخوری که در رستوران‌های چینی نیز رایج است، ریشه در اوایل قرن بیستم در می‌سی‌سی‌پی دارد. چارلز مورگان، صاحب سابق رستوران «میزهای چرخان» در مندن‌هال، می‌گوید این سبک برای پذیرایی سریع از مسافران قطار شکل گرفت. رستوران خانوادگی او از سال ۱۹۱۵ فعالیت داشت و میز ۱۸ نفره آن، محل بحث‌های سیاسی و ورزشی بود. با گذر زمان، بسیاری از این رستوران‌ها تعطیل شده‌اند، اما هنوز چند نمونه از آنها در نقاطی از آمریکا باقی مانده‌اند. دیویس می‌گوید این سبک غذاخوری برای همه مناسب نیست؛ برخی در لاک خود فرو می‌روند، اما برخی دیگر شکوفا می‌شوند. او حتی شاهد بوده که یک زن و مرد پا به سن گذاشته در رستوران او و سر همین میز با هم آشنا شده و بعدها با هم ازدواج کرده‌اند

طرح: همشهری/ شهرام شیرزادی

تقلای جهانی علیه تقلب

در کشورهای جهان، چطور دانش آموزان را از تقلب در امتحانات محافظت می‌کنند؟

سیدسروش طباطبایی‌پور | روزنامه‌نگار | روزهای آغازین فصل زمستان، همزمان است با فصل آغاز امتحان‌های نیم سال اول مدارس و دانشگاه‌ها؛ یعنی زمان حسابرسی و حسابکشی استادان و معلم‌ها از دانشجوها و دانش آموزها! و در این شب‌های سرد و طولانی زمستانی، برنامه معمول بچه‌ها به کلی تغییر می‌کند و شب‌خوانی‌ها و چای و قهوه نوشیدن‌ها و بلند بلند خواندن‌ها آغاز می‌شود و جزوه قرض گرفتن و کتاب قرض دادن‌ها آغاز می‌شود که چه؟ که تلاش‌های نیم سال تحصیلی یک دانش آموز یا دانشجو به بار نشیند و کارنامه‌ای در خور و شایسته تحویل او و خانواده‌اش دهند و همین! و دوباره فصل جدید و ترم جدید و نخواندن‌ها و ننوشتن‌ها تا که دوباره فصل امتحان‌ها سر رسد!

اما با وجود این همه فشار و استرس غول بی‌شاخ و دم امتحان، علاوه بر بازار درس خواندن‌های شب امتحان، بازار سیاه تقلب هم داغ داغ می‌شود. تقلب، به‌عنوان رفتاری غیراخلاقی و ناعادلانه، نه تنها اعتبار نتایج آزمون را زیر سؤال می‌برد، بلکه باعث تضعیف روحیه تلاش‌گران واقعی نیز می‌شود. برخی دانش آموزان به دلایل مختلفی مانند ترس از شکست، فشار خانواده یا نداشتن آمادگی کافی، به تقلب روی می‌آورند. این در حالی است که تقلب نه تنها کمکی به یادگیری واقعی نمی‌کند، بلکه اعتمادبه‌نفس فرد را نیز کاهش می‌دهد و در بلندمدت به شکل‌گیری شخصیت غیرمسئول منجر می‌شود. اما برای مبارزه با این ماجرای شوم و فراگیر، مدارس و دانشگاه‌ها در کشورهای گوناگون، علاوه بر روش‌های جدی، گاهی راه‌های بامزه‌ای را هم امتحان کرده‌اند که البته برخی از آنها مؤثر نیز بوده است. در اینجا به برخی از این روش‌های خلاقانه برای مبارزه با تقلب اشاره می‌کنیم.

کلاه ضدتقلب

ابتکاری جالب در یکی از مدارس فیلیپین، توجه‌ها را به‌خود جلب کرد. در این مدرسه معلم از بچه‌ها خواسته بود برای خود کلاه ضدتقلب بسازند و بچه‌ها هم با اشتیاق در این چالش شرکت کردند و نتیجه، برپایی آزمون‌هایی در فضای سرگرم‌کننده، ضداسترس و البته بدون تقلب شد.

آزمون در فضای باز

چین یکی از کشورهایی است که برای برگزاری امتحان‌هایی بدون تقلب تلاش فراوانی می‌کند. در برخی از مدارس این کشور، آزمون‌ها در فضای باز برگزار می‌شود تا بچه‌ها از هم فاصله معناداری داشته باشند تا حتی اگر بخواهند هم به برگه هم سوءنظر نداشته باشند.

پهپادهای فضول

در کالج توماس‌مور در بلژیک هم روشی امروزی و مدرن برای جلوگیری از تقلب به‌کار بسته می‌شود. در این مؤسسه آموزشی در زمان آزمون، پهپادهایی مجهز به دوربین به پرواز درمی‌آیند و محیط را برای بچه‌های متقلب ناامن می‌کنند. تنها اشکال کار، صدای مختصر این پهپادهای فضول است.

فاصله از وسایل الکترونیکی

در برخی مدارس جهان همراه‌داشتن وسایل الکترونیکی مجاز است و معلم‌ها اجازه ندارند گوشی تلفن همراه را از بچه‌ها بگیرند؛ و با وجود هوش مصنوعی، اگر بچه‌ها حین امتحان به اینترنت دسترسی داشته باشند، احتمالا نمره همه ۲۰ خواهد بود. حالا راه‌حل، ایجاد فاصله‌ای معنادار میان بچه‌ها و گوشی‌هایشان در جلسه امتحان است.

بالاترین مکان

نشستن در بالاترین نقطه کلاس، بهترین روش برای مراقبان در آزمون‌هاست. درواقع هرقدر معلم اختلاف سطح بیشتری با بچه‌ها داشته باشد، می‌تواند نظارت بیشتری روی بچه‌ها داشته باشد، البته برای انتخاب چنین مکانی، معلم باید شرایط بدنی و وزن خود را هم درنظر بگیرد.

روش روزنامه‌ای

برخی روش‌ها برای تقلب‌نکردن، خنده‌دار است، اما صد درصد مؤثر. یکی از آنها روشی ساده است که در مدارس استان آنهویی در کشور چین امتحان شده. در این روش ضدتقلبی، سوراخی وسط یک برگ روزنامه به اندازه سر بچه‌ها ایجاد شده و از آنها خواسته شده حین امتحان، آن را روی سرشان بگذارند.

طراحی چند نمونه سؤال

شاید باورتان نشود، اما این تصویر، مدرسه‌ای در هند را نشان می‌دهد که خانواده‌ها برای تقلب‌رساندن به فرزندانشان از در و دیوار مدرسه بالا می‌رفتند. این عکس سال‌ها پیش بسیار پربازدید شد و مدارس هند، معلم‌ها را موظف کردند که به‌جای طرح یک نمونه سؤال، چند نمونه سؤال طرح کنند تا احتمال تقلب پایین بیاید.

حس غرور

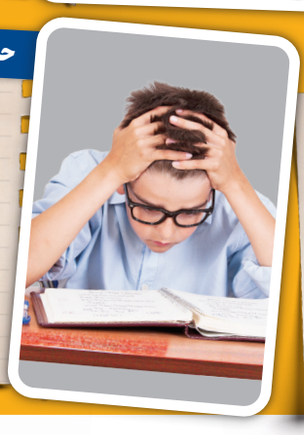

برخی از معلم‌ها معتقدند به‌جای نظارت‌های سختگیرانه حین برگزاری امتحان، بهتر است شرایطی را فراهم کنیم تا دانش‌آموزان نیازی به تقلب نداشته باشند، ایجاد اعتماد به نفس، کاهش فضای رقابتی، افزایش حس غرور و صداقت به‌خصوص در سنین پایین، از جمله راه‌های ریشه‌ای برای کاهش تقلب است.

گشت و گذار

نظم آجری در مزارع سیب‌زمینی

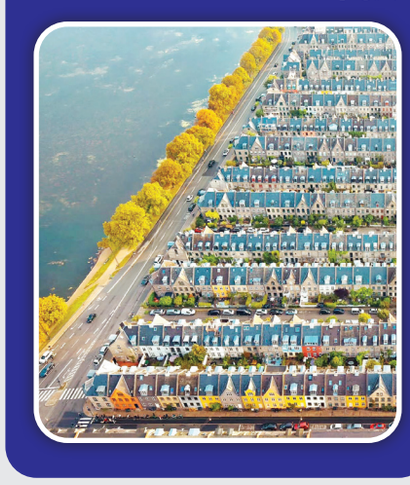

از آن بالا، همه‌چیز شبیه یک بازی لگوی غول‌پیکر به‌نظر می‌رسد؛ یا شاید شبیه نقاشی مینیاتوری که با خط‌کش و گونیا ترسیم شده است. اما این قاب هوایی حیرت‌انگیز که لنز دوربین جورج اشتاین‌متز آن را شکار کرده، نه یک ماکت معماری است و نه تصویرسازی گرافیکی؛ اینجا بخشی زنده از تاریخ دانمارک است که زیر پوست شهر کپنهاگ نفس می‌کشد.

به این سقف‌های شیروانی یک‌دست و دیوارهای آجری که مثل سربازان خبردار ایستاده‌اند نگاه کنید؛ دانمارکی‌ها به اینجا «پوتیتور کنه» می‌گویند؛ یعنی «ردیف‌های سیب‌زمینی». شاید اسمش کمی خنده‌دار به‌نظر برسد، اما پشت این نامگذاری، قصه‌ای از قرن نوزدهم پنهان شده است. زمانی که پایتخت دانمارک با بحران کمبود جا دست‌وپنجه نرم می‌کرد، این زمین‌ها مزارع کشت سیب‌زمینی بودند. مقامات وقت تصمیم گرفتند برای حل مشکل مسکن، در دل این مزارع، خانه‌هایی ارزان و چند خانواری بسازند.

اما بازی روزگار دیدنی است؛ محله‌ای که روزی راهکاری برای اسکان طبقه متوسط و فرار از بی‌خانمانی بود و نامش بوی خاک و کشاورزی می‌داد، امروز چرخشی ۱۸۰ درجه‌ای کرده است. آن نظم وسواسی و معماری پلکانی که در عکس‌های اشتاین‌متز می‌بینید، حالا «ردیف‌های سیب‌زمینی» را به یکی از لوکس‌ترین، گران‌ترین و محبوب‌ترین مناطق مسکونی کپنهاگ تبدیل کرده است.

جهان نما

پرواز دوباره از دل تاریخ

آخرین باری که چشم انسان به جمالش روشن شد، سال ۱۸۳۵ بود؛ یعنی همان روزگاری که چارلز داروین جوان و کنجکاو در مجمع‌الجزایر گالاپاگوس قدم می‌زد. پس از آن، نزدیک به ۲ قرن سکوت مطلق بر جزیره فلوریانا حکمفرما شد و همه باور کردند که «یلوه گالاپاگوس» برای همیشه به کتاب‌های تاریخ پیوسته است؛ اما طبیعت همیشه آستینی پر از معجزه دارد و حالا این پرنده از دنیای مردگان بازگشته است.

دانشمندان می‌گویند: آنچه رخ داده، یک «انفجار حیات» است. این پرنده خجالتی که پرواز چندانی هم بلد نیست، درست زمانی دوباره آفتابی شد که انسان‌ها تصمیم گرفتند اشتباهات گذشته را جبران کنند. با اجرای پروژه حذف شکارچیان مزاحم (موش‌ها و گربه‌های ولگرد) در سال ۲۰۲۳ کوسیستم دکمه «شروع مجدد» را فشار داد. حالا دیگر دیدن یلوه‌ها که با آرامش در جزیره راه می‌روند، برای رهگذران رویا نیست.

اما یلوه تنها مسافر این ماشین زمان نیست؛ کبوترهای گالاپاگوس و مارمولک‌های کمیاب هم با رفتن شکارچیان، جسارت پیدا کرده و از مخفیگاه خارج شده‌اند. قرار است به‌زودی ۱۲ گونه منقرض‌شده دیگر، از جمله لاک‌پشت‌های غول‌پیکر هم به این خانه امن برگردند تا فلوریانا دوباره همان بهشتی شود که داروین دیده بود.